

Till

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Granskning av vuxenpsykiatri och rättspsykiatri inklusive uppföljning av 2017 och 2018 års granskning

Regionens revisorer har ansvar för att genomföra årlig granskning av regionens samtliga verksamheter. Utifrån detta uppdrag och ansvar har regionens revisorer utarbetat dokumentet "Granskningsstrategi" i vilket de beskriver de områden som revisorerna främst ska fokusera på under innevarande mandatperiod. Baserad på granskningsstrategin gör revisorerna en årlig riskbedömning och revisionsplan. I "Revisionsplan 2023" ingår en granskning av regionens vuxenpsykiatri och rättspsykiatri. Granskningen ska även innehålla en uppföljning av de tidigare (2017 respektive 2018) genomförda granskningarna inom respektive verksamhet.

"God psykisk hälsa är grundläggande för att människor ska kunna förverkliga sina möjligheter, hantera livets svårigheter och bidra till samhället. Psykisk ohälsa får konsekvenser på många olika sätt. Det orsakar stort lidande i människors liv och påverkar hela samhället, både socialt och ekonomiskt." Socialstyrelsen

I de tidigare granskningarna (2017 och 2018) framfördes bland annat följande iakttagelser och synpunkter: det saknades lokala handlingsplaner för den rättspsykiatriska verksamhetens samverkan med kommunerna. Vidare saknades till stor del dokumenterade rutiner för samverkan i samband med utslussning till rättspsykiatrisk öppenvård. Granskningen från 2018 visade på brister avseende kompetensförsörjning, tillgänglighet och uppföljning. Brister i kompetensförsörjningen kan bland annat leda till problem med bemanning, vilket i sin tur kan innebära negativa konsekvenser avseende tillgänglighet, kontinuitet och patientsäkerhet. Det råder en nationell brist på psykiatriker och detta gäller även Region Värmland. Det finns också konkurrens om exempelvis psykologer och specialistsjuksköterskor.

I de tidigare granskningarna framfördes bland annat följande rekommendationer och förbättringsområden: Utveckla målsättningarna avseende tillgänglighet samt uppföljningen av tillgängligheten, upprätta kompetensförsörjningsplaner såväl på övergripande nivå som för verksamheten och tillse att ett strukturerat och sammanhållet arbete för produktions- och kapacitetsplanering sker inom psykiatrien.

Utifrån nu genomförd granskning framför konsulten följande: *Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är att Hälso- och sjukvårdsnämnden endast delvis säkerställt att den vuxenpsykiatriska vården inom de aktuella verksamheterna bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen baseras på de iakttagelser som redovisats i rapporten.*

Rekommendationer:

Utifrån granskningens iakttagelser lämnar vi följande rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- ▶ *Tillse att verksamheterna i sina verksamhetsplaner redogör för hur verksamheten ska arbeta mot samtliga av de mål som nämnden har beslutat om.*
- ▶ *Utveckla målsättningarna avseende tillgänglighet inom öppenvården. Överväg bland annat att ha mer ambitiösa mål avseende väntetider än vårdgarantin. Det faktum att tillgängligheten för närvarande inte alls når den låga ambitionsnivån som vårdgarantin utgör hindrar inte att målet sätts väsentligt kortare än 90 dagar.*
- ▶ *Tillse att mängden uteblivna besök inom den vuxenpsykiatriska öppenvården kan avläsas i vårddata för att skapa bättre förutsättningar för produktionsplanering och kapacitetsutnyttjande.*
- ▶ *Vidta åtgärder för att på ett bättre sätt integrera öppenvårdens och slutenvårdens verksamhetsplaner så att målsättningar avspeglar hela vårdprocessen.*
- ▶ *Nämnden bör ta initiativ till en analys som visar huruvida de från riket avvikande nyckeltalen för antal vårdplatser/invånare och medelvårdtid är ett uttryck för ett framgångsrikt öppenvårdsarbete eller en brist på heldygnsvårdskapacitet.*

Revisorerna översänder härmed rapporten och emotser Hälso- och sjukvårdsnämndens svar med redogörelse för vilka åtgärder nämnden avser att vidta med anledning av de iakttagelser och synpunkter som framförs i rapporten, senast den 23 januari 2024.

Håkan Axelsson
ordförande

Ingela Wretling
vice ordförande